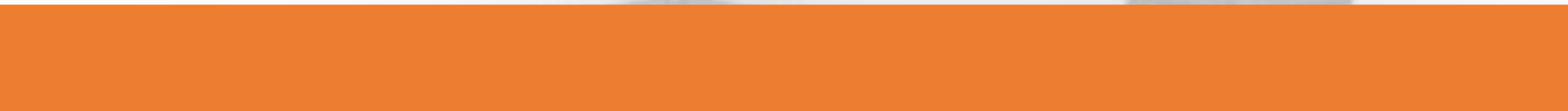


A 3D rendering of a meeting. Several white, stylized human figures are seated around a large, round, brown table. They are in an office setting with grey chairs. The scene is brightly lit, and the figures are arranged in a circle, suggesting a collaborative meeting or conference.

Οργάνωση και Διοίκηση Νοσοκομείων



Νοσοκομεία

Ορισμός – Διαίρεση – Σκοποί

Νοσοκομεία καλούνται οι χώροι οι οποίοι είναι ειδικά διαρρυθμισμένοι, κατάλληλα εξοπλισμένοι και στελεχωμένοι με το απαραίτητο επιστημονικό, νοσηλευτικό, διοικητικό και λοιπό προσωπικό, όπου παρέχεται ιατρική και νοσηλευτική περίθαλψη.

Τα νοσοκομεία διακρίνονται σε:

- **Ιδιωτικά** και **Δημόσια**, ανάλογα με το φορέα στον οποίο ανήκουν.
- **Γενικά** και **Ειδικά**, ανάλογα με τις ειδικότητες που διαθέτουν.
- **Μικρά, μεσαία** και **μεγάλα**, ανάλογα με τον αριθμό των κλινών που διαθέτουν.
- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (**Ν.Π.Δ.Δ**) και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (**Ν.Π.Ι.Δ**), ανάλογα με τη νομική τους μορφή.

Διάκριση Γενικών Νοσοκομείων

Τα Γενικά Νοσοκομεία διακρίνονται σε **Περιφερειακά** και **Νομαρχιακά**

- Τα **Περιφερειακά** καλύπτουν τις ανάγκες της υγειονομικής περιφέρειας στην οποία ανήκουν, (διαθέτουν πάνω από 500 κλίνες) παρέχουν ιατρική εκπαίδευση σε όλες ή τις περισσότερες ιατρικές ειδικότητες και συμβάλλουν στην προαγωγή της ιατρικής έρευνας. Σε αυτά επίσης εκπαιδεύονται και νοσηλευτές.
- Τα **Νομαρχιακά** λειτουργούν σε κάθε νομό, (διαθέτουν κάτω από 500 κλίνες) και παρέχουν ιατρική και νοσηλευτική εκπαίδευση.

Επιγραμματικά, οι σκοποί των νοσοκομείων είναι οι εξής:

- **Νοσηλεία** ασθενών.
- **Πρόληψη** μετάδοσης ασθενειών.
- Πρόληψη εμφάνισης νόσου.
- **Εκπαίδευση** φοιτητών, σπουδαστών και μαθητών των σχολών επαγγελματιών υγείας.
- **Έρευνα** και μελέτη επιστημών υγείας.

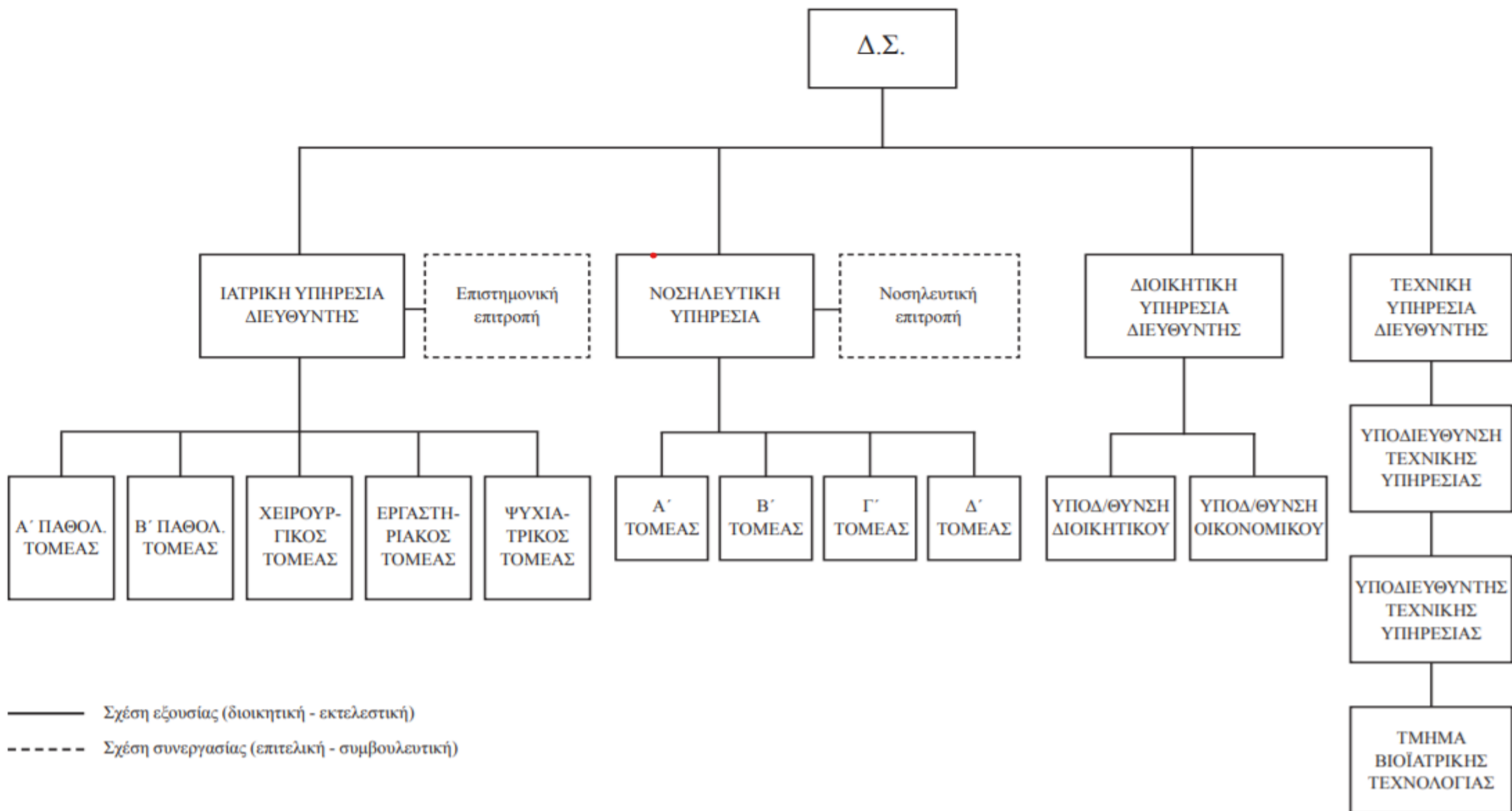
Οι προϋποθέσεις για την επίτευξη των σκοπών αυτών είναι:

- Η **επάρκεια** προσωπικού, υλικού και τεχνικών μέσων.
- Η καλή διοικητική **οργάνωση**, ο προγραμματισμός, ο συντονισμός και ο έλεγχος όλων των εργασιών στις τέσσερις κεντρικές υπηρεσίες (Διοικητική, Τεχνική, Νοσηλευτική, Ιατρική).
- Η συνεχιζόμενη **εκπαίδευση** εντός του νοσοκομείου και η δυνατότητα μετεκπαίδευσης του προσωπικού.
- Η **υγιεινή** του φυσικού χώρου.
- Η ηθική και υλική **ικανοποίηση** των εργαζομένων στο χώρο.

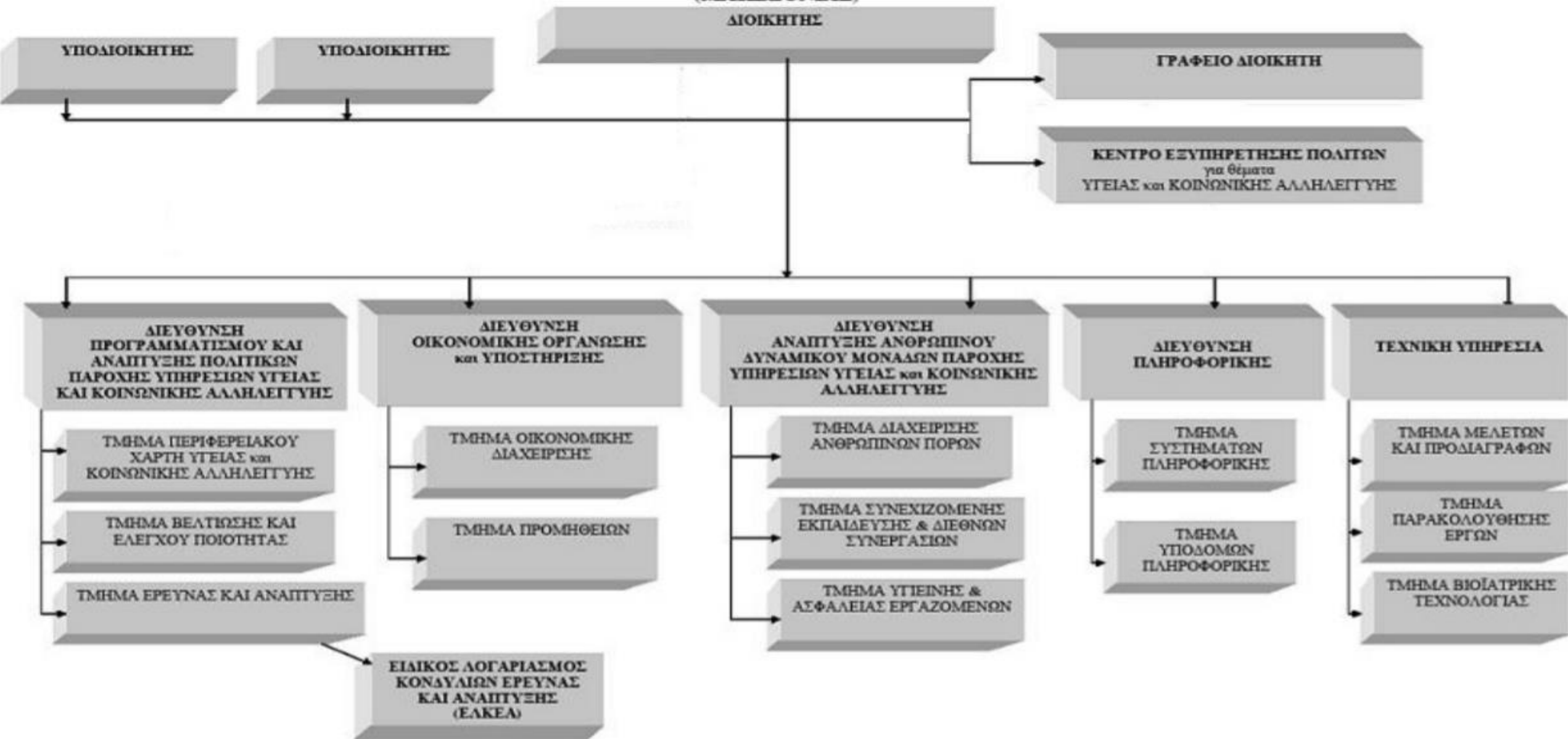
Οργάνωση και Διοίκηση Νοσοκομείων

- Τα νοσοκομεία υπάγονται στο **Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας** και διοικούνται από **Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ)**, η σύνθεση του οποίου προβλέπεται από σχετικές νομοθετικές διατάξεις.
- Το **οργανόγραμμα** ενός κρατικού νοσοκομείου μπορεί να έχει την παρακάτω μορφή του σχήματος που παρατίθεται.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ



**ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 3ης ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
(ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ)**



Εικόνα 1. Οργανόγραμμα 3^{ης} ΥΠΕ Μακεδονίας.

Διοίκηση 4ης Υγειονομικής Περιφέρειας Μακεδονίας και Θράκης

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ

- ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΗ
- ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗ
- ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗ
- ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (DPO)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α' - Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης Πολιτικών Υγείας

- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ/ΤΡΙΑ
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η Περιφερειακού Χάρτη Υγείας
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η Βελτίωσης και Ελέγχου Ποιότητας
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η Έρευνας και Ανάπτυξης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Β' - Διεύθυνση Οικονομικής Οργάνωσης και Υποστήριξης

- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ/ΤΡΙΑ
- ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ/ΤΡΙΑ
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η Οικονομικής Οργάνωσης & Υποστήριξης
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η Προμηθειών

Διοίκηση 4ης Υγειονομικής Περιφέρειας Μακεδονίας και Θράκης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Γ' – Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Μονάδων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ/ΤΡΙΑ
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η Ανθρώπινου Δυναμικού
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης και Διεθνών Συνεργασιών

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ' - Διεύθυνση Πληροφορικής

- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ/ΤΡΙΑ

Υποστήριξη Εφαρμογών (HelpDesk)

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Τεχνικών Υπηρεσιών

- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ/ΤΡΙΑ
- ΑΚΤΙΝΟΦΥΣΙΚΟΣ
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΕΡΓΩΝ

Διοίκηση 4ης Υγειονομικής Περιφέρειας Μακεδονίας και Θράκης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δημόσιας Υγείας

- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ/ΤΡΙΑ
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η Προγραμματισμού Δράσεων Δημόσιας Υγείας
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η Εφαρμογής Δράσεων Δημόσιας Υγείας
- ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η Υγιεινής και Ασφάλειας των Εργαζομένων

Κ.Ε.Π.Υ.Κ.Α. (Κέντρα εξυπηρέτησης πολιτών για θέματα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης)

ΕΛΚΕΑ (Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας & Ανάπτυξης)

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΛΚΕΑ

Οι βασικοί χώροι εσωτερικής διαίρεσης ενός νοσοκομείου αδρά είναι οι εξής:

- Αίθουσα **Διοικητικού Συμβουλίου**.
- Γραφείο **Διευθυντή / Υποδιευθυντή**.
- Γραφείο **Γραμματείας** και Υπαλλήλων.
- Γραφείο **Οικονομικής Υπηρεσίας – Λογιστήριο**.
- Γραφείο **Διευθυντών Τομέων** και Κλινικών.
- Γραφείο **Διευθυντή Νοσηλευτικής Υπηρεσίας**.
- Νοσηλευτικές μονάδες ή **τμήματα** – Γραφείο **τομεαρχών – προϊσταμένων**.
- Κεντρική **Αποστείρωση**.
- **Εξωτερικά** Ιατρεία.
- Τμήμα **Εισαγωγής Ασθενών** ή Γραφείο **Κίνησης**.
- Γραφείο **Κοινωνικής Υπηρεσίας**.
- **Χειρουργεία**

Οι βασικοί χώροι εσωτερικής διαίρεσης ενός νοσοκομείου αδρά είναι οι εξής:

- Εργαστήρια.
- Φαρμακείο.
- Εκκλησία.
- Νεκροθάλαμος.
- Μαγειρεία.
- Πλυντήριο – Σιδερωτήριο.
- Ραφείο.
- Γραφείο Τεχνικής Υπηρεσίας.
- Αποθήκες Υλικού.
- Μηχανοστάσιο.
- Τραπεζαρία Προσωπικού.
- Τμήμα Αιμοδοσίας.
- Ανάλογα με το είδος του νοσοκομείου είναι δυνατό να υπάρχουν και άλλες υποδιαίρεσεις, π.χ. τμήμα **φυσιοθεραπείας** σε ορθοπεδικά νοσοκομεία ή **εργοθεραπείας** σε ψυχιατρικά νοσοκομεία.

Νοσηλευτικό Τμήμα

Εσωτερική Διαίρεση

- Νοσηλευτικό τμήμα είναι ο χώρος του νοσοκομείου, όπου νοσηλεύονται οι ασθενείς. Ο αριθμός των ασθενών είναι ανάλογος με τη χωρητικότητα του τμήματος και συνήθως, στα μεγάλα νοσοκομεία, ο αριθμός αυτός ανέρχεται στους **30 ως 50 ασθενείς**.
- Κάθε τμήμα παρέχει εξειδικευμένη φροντίδα, ανάλογα με τους νοσηλευόμενους ασθενείς. Σε παθολογικό τμήμα νοσηλεύονται ασθενείς με **παθολογικά προβλήματα**, σε χειρουργικό τμήμα νοσηλεύονται ασθενείς με **χειρουργικά προβλήματα**.
- Η εύρυθμη λειτουργία του εξαρτάται από την **οργάνωση** και **διοίκηση** της **νοσηλευτικής** και **ιατρικής** υπηρεσίας, από την καταλληλότητα των **χώρων**, την **επάρκεια** υλικών και προσωπικού και την καλή **συνεργασία**.

Σε ένα νοσηλευτικό τμήμα υπάρχουν οι παρακάτω χώροι:

- Δωμάτια ασθενών με ένα, δύο, τρία και περισσότερα κρεβάτια.
- Δωμάτιο προετοιμασίας της νοσηλείας ή Κέντρο νοσηλείας.
- Γραφείο προϊσταμένης νοσηλευτικού τμήματος.
- Γραφείο διευθυντού ιατρικής υπηρεσίας τμήματος.
- Γραφείο νοσηλευτών.
- Γραφείο γιατρών.
- **Κουζίνα**, όπου έρχεται η τροφή από τα μαγειρεία και ετοιμάζεται, για να σερβιρισθεί στους αρρώστους – στα σύγχρονα νοσοκομεία έχει καταργηθεί και εφαρμόζεται η κεντρική διανομή από τα μαγειρεία.
- Βοηθητικοί χώροι (αποθήκες, τουαλέτες).
- Αίθουσα αναμονής συνοδών και επισκεπτών των ασθενών.

Δωμάτιο Ασθενούς – Επίπλωση Δωματίου

- *Είναι ο χώρος διαμονής του ασθενούς κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του στο νοσοκομείο.*
- *Στις μέρες μας καταβάλλονται προσπάθειες ο χώρος αυτός να είναι ευχάριστος και φιλικός προς τον άρρωστο, είτε με την κατάλληλη διακόσμηση, είτε με χρώματα, σε αντίθεση με το παρελθόν, όπου επικρατούσε το λευκό χρώμα.*
- *Ο αριθμός των κρεβατιών ποικίλλει και υπάρχουν δωμάτια με 3 ως 6 κρεβάτια και άλλα με 1 ως 2 κρεβάτια.*

Απαραίτητες προϋποθέσεις που χαρακτηρίζουν την καταλληλότητα του περιβάλλοντος, θεωρούνται οι εξής:

- **Ευρύχωρο** δωμάτιο: πρέπει να υπάρχει απόσταση μεταξύ των κρεβατιών τουλάχιστον **0,5 m**, ώστε να ορίζεται επαρκώς ο **προσωπικός χώρος** του ασθενούς.
- **Ευάερο** και **ευήλιο** δωμάτιο.
- Να μην υπάρχουν κοντινές **πηγές θορύβου** (π.χ. αυτοκινητόδρομος).
- Να υπάρχει **ελεύθερος ορίζοντας** (π.χ. να μην υπάρχει απέναντι από το δωμάτιο πολυκατοικία).
- Το **χρώμα** των τοίχων να είναι **ανοιχτό** και να **ξεκουράζει** τον άρρωστο.
- Το **δάπεδο** να είναι κατασκευασμένο από υλικό που **καθαρίζεται** και **απολυμαίνεται** εύκολα.
- Να μην υπάρχουν **γωνίες** και **εσοχές** που καθαρίζονται δύσκολα.
- Να υπάρχει μια **λιτή** και **ευχάριστη διακόσμηση** στους τοίχους.
- Να μην υπάρχουν **περιττά έπιπλα**, παρά μόνο αυτά που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο άρρωστος και ένας συνοδός του.
- Να υπάρχει **ντουλάπα** και **τουαλέτα** για το κάθε δωμάτιο.

Συγκεκριμένα, η επίπλωση του δωματίου πρέπει να αποτελείται από:

- Το **κρεβάτι** του ασθενούς (απλό, σύνθετο, περιστρεφόμενο, πολύσπαστο, ορθοπεδικό, αντίρροπο).
- Το **κομοδίνο** του ασθενούς, στο οποίο πλέον είναι ενσωματωμένο και το τραπεζίδιο φαγητού.
- Τα **καθίσματα**
- Το **παραβάν**
- Κεντρικές **υποδοχές οξυγόνου–κενού αέρα** για το κάθε κρεβάτι.
- **Κεντρικός και ατομικός φωτισμός**, όπως, επίσης, **ατομικό σύστημα ειδοποίησης**.
- Ενσωματωμένη **βάση** στον τοίχο για **τηλεόραση**.
- **Θερμόμετρο** τοίχου, **καλάθι** αχρήστων.
- **Κουρτίνες ή περσίδες** για τα παράθυρα.
- Η **καθαριότητα** και **απολύμανση** των υλικών κατασκευής των **επίπλων**, εκτός από την αισθητική, είναι βασικός παράγοντας για την επιλογή τους.

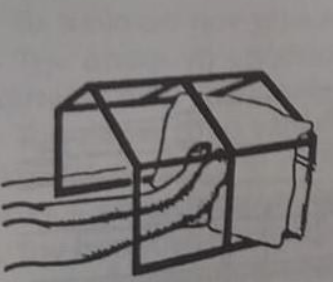
Εξαρτήματα κρεβατιού – Ιματισμός

Υλικά και εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται για την καλύτερη νοσηλεία και ανάπαυση του ασθενούς είναι τα παρακάτω:

- **Ερεισίνωτο** που ρυθμίζει το ύψος της πλάτης του ασθενούς στις διάφορες θέσεις
- (ημι-fowler, fowler κ.λπ.).
- **Στεφάνη**, για να υποβαστάζει τα κλινοσκεπάσματα, όταν δεν πρέπει να έρχονται σε επαφή με το σώμα του αρρώστου.
- **Προφυλακτικά** κάγκελα που ενσωματώνονται στο κρεβάτι για αποφυγή πτώσεων του αρρώστου.
- **Κύβοι** για να ανασηκώνεται το κρεβάτι, όταν δεν έχει ανάλογο μηχανισμό ανύψωσης.
- **Αεροθάλαμος** για προστασία από τις κατακλίσεις.
- **Θερμοφόρα, παγοκύστη.**
- **Στρώματα** διαφόρων ειδών (από βαμβάκι, κοκοφοίνικα, μαλλί, αφρολέξ, με εναλλασσόμενη πίεση αέρα ή νερό για ειδικές περιπτώσεις).



Εικ. 12. Α, Β. Θάση Fowler



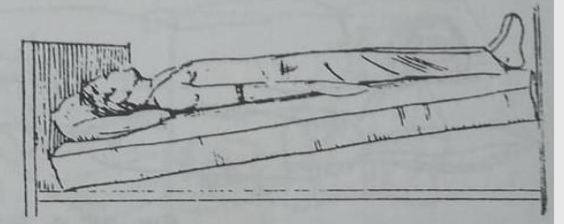
Εικ. 13. Μαξιλάρι για υποπόδιο και στεφάνη



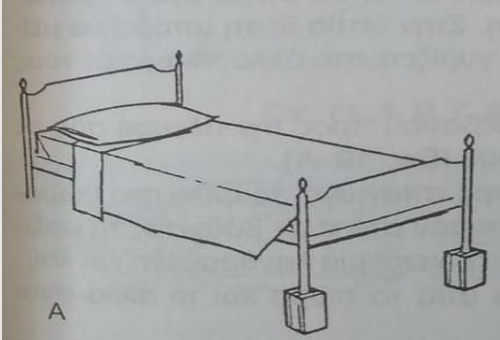
Εικ. 14. Κακή θέση: 1, 2. Κεφαλή, θώρακας σε κάμψη-παρεμπόδιση αναπνοής 3. Υπέρεκταση ποδιών-πιθανή παραμόρφωση



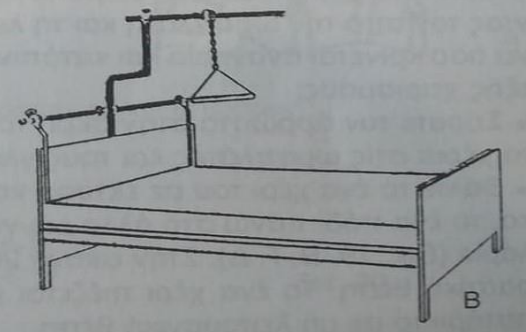
Εικ. 15



Εικ. 16



Α



Β

Εικ. 17. Α. Κύβοι στα κάτω πόδια του κρεβατιού Β. Κρεβάτι με χειρολαβή για υποστήριξη - αλλαγή θέσης ή έγερση

Εξαρτήματα κρεβατιού – Ιματισμός

- **Ιματισμός κρεβατιού:** μαξιλάρια, κουβέρτες μάλλινες, σεντόνια, ημισέντονα, αδιάβροχα, κάλυμμα κρεβατιού, μαξιλαροθήκες, στρωματοθήκες.
 - Τα μαξιλάρια πρέπει να είναι **μαλακά, αναπαυτικά** και να διατηρούνται **καθαρά**. Υπάρχουν ειδικά **καλύμματα-θήκες**, που πλένονται εύκολα και προστατεύουν το υλικό κατασκευής, πάνω από τις οποίες τοποθετούνται οι μαξιλαροθήκες ή έτοιμα αδιάβροχα και πλενόμενα μαξιλάρια. **Λινό ή βαμβακερό** ύφασμα χρησιμοποιείται για τις μαξιλαροθήκες οι οποίες πρέπει να είναι κατά **1/3 πλατύτερες** από το μαξιλάρι, ώστε αυτό να διατηρείται δροσερό και ν' **αερίζεται** εύκολα.
 - Οι μάλλινες κουβέρτες πρέπει να είναι **ελαφρές, ζεστές και μεγάλες**, να διατηρούνται καθαρές, γιατί το κόστος αλλαγής είναι μεγάλο και κατά τη θερινή περίοδο πρέπει ν' αποθηκεύονται. Προστατεύονται με τη χρήση του καλύμματος του κρεβατιού, το οποίο μπορεί να είναι λινό ή βαμβακερό και πρέπει να αλλάζει με την έξοδο του ασθενούς.
 - Τα σεντόνια πρέπει να είναι **0,5 m μεγαλύτερα** από το μήκος και το πλάτος του στρώματος, κατασκευασμένα από **λινό ή βαμβακερό** ύφασμα. Πρέπει ν' αλλάζουν καθημερινά. Το ημισέντονο και το αδιάβροχο χρησιμοποιούνται, για να προστατεύονται τα σεντόνια και το στρώμα από διάφορες εκκρίσεις του ασθενούς, το δε ημισέντονο, κατασκευασμένο από το ίδιο ύφασμα με τα σεντόνια, μπορεί ν' αλλάζει περισσότερες από μία φορά την ημέρα.

Εξαρτήματα κρεβατιού – Ιματισμός

- Οι **στρωματοθήκες** χρησιμοποιούνται για την προστασία του στρώματος, είναι από αδιάβροχο ύφασμα και αλλάζονται κάθε φορά που λερώνονται και πάντα κατά την έξοδο του ασθενούς, εκτός αν το στρώμα είναι αδιάβροχο.
- Ο **ιματισμός**, γενικότερα, πρέπει να αντικαθίσταται κάθε φορά που παρατηρούνται φθορές και να ενισχύεται με νέες παραλαβές, ώστε να υπάρχει πάντα επάρκεια για την κάλυψη των αναγκών.
- Ιδιαιτερότητα παρουσιάζει το κρεβάτι του αρρώστου σε **ΜΕΘ**, λόγω αυξημένων αναγκών νοσηλευτικής φροντίδας. Η τεχνολογική πρόοδος συνέβαλε, ώστε οι ανάγκες αυτές να καλύπτονται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Βασικές Αρχές Νοσηλείας

Η φροντίδα όλων των υλικών και η διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος συμβάλλουν στην καλύτερη προσαρμογή των ασθενών στο χώρο του νοσοκομείου.

Οι βασικές αρχές νοσηλείας έχουν ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα και είναι οι εξής:

- Διατήρηση της **φυσιολογικής λειτουργίας** του οργανισμού. **Προαγωγή** της υγείας.
- **Σχεδιασμός, οργάνωση και προγραμματισμός** νοσηλευτικής φροντίδας.
- Προστασία ασθενών από **ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις** και **ατυχήματα**.
- **Σεβασμός** στην προσωπικότητα και την ατομικότητα του κάθε αρρώστου, με τη δημιουργία κλίματος **εμπιστοσύνης** και **εχεμύθειας**.

Ο άρρωστος στο Νοσοκομείο

Εισαγωγή του ασθενούς στο Νοσοκομείο

- Η εμφάνιση κάποιου προβλήματος υγείας και η ανάγκη νοσηλείας προσδίδει στον άρρωστο ιδιαίτερο **άγχος**, που δεν αφορά μόνο στο οργανικό πρόβλημά του.
- Η εισαγωγή στο νοσοκομείο **διακόπτει τον κανονικό ρυθμό** και τρόπο ζωής του.
- Ο άρρωστος δεν είναι μόνο μια περίπτωση νόσου, αλλά ένα άτομο που είναι **μέλος** μιας οικογένειας, πολίτης μιας κοινωνίας, εργαζόμενος μιας υπηρεσίας.
- Είναι ένα άτομο που πάσχει και αναγκάζεται ν' αφήσει την οικογένειά του, τη δουλειά του, τους φίλους και να προσαρμοστεί σ' ένα ξένο περιβάλλον, όπου η **αδράνεια** και η **εξάρτηση** είναι ιδιαίτερα αισθητές από τον ίδιο.
- Είναι υποχρέωση, λοιπόν, όλων όσοι εργάζονται στον τομέα υγείας, να γνωρίζουν την **πολυδιάστατη έννοια της νόσου**, ώστε να έχουν την **ενδεδειγμένη συμπεριφορά** προς τον ίδιο τον άρρωστο και προς την οικογένειά του.

Εξωτερικά ιατρεία – Ρόλος Νοσηλευτικού προσωπικού

- Ο χώρος των εξωτερικών ιατρείων του νοσοκομείου είναι το **σημείο της πρώτης επαφής** του αρρώστου με το νοσοκομείο.
- Διαθέτει μια **κεντρική αίθουσα, γραφεία** ιατρών και νοσηλευτικού προσωπικού, **ιατρεία ειδικοτήτων** για εξέταση των ασθενών, **χώρους βραχείας νοσηλείας, κεντρική παροχή οξυγόνου και σύστημα αναρρόφησης, φορεία, τροχήλατες καρέκλες, βοηθητικούς χώρους.**
- Είναι εφοδιασμένος με **φαρμακευτικό και υγειονομικό υλικό και μηχανήματα** για την αντιμετώπιση όλων των περιστατικών που μπορεί να προσέλθουν στο νοσοκομείο.
- Βρίσκεται σε **ετοιμότητα** υποδοχής αρρώστων 24 ώρες το 24ωρο ή λιγότερο, ανάλογα με το σύστημα εφημερίας.
- Το προσωπικό αποτελείται από την **προϊσταμένη, τους νοσηλευτές/τριες, τους βοηθούς νοσηλευτών/τριών, τους τραυματιοφορείς, τη γραμματεία και το βοηθητικό προσωπικό.**
- **Ιατρικό προσωπικό δεν υπάρχει μόνιμο** και οι ανάγκες καλύπτονται από **γιατρούς των κλινικών** που εφημερεύουν.
- Σήμερα γίνεται **προσπάθεια στελέχωσης με μόνιμο** ιατρικό προσωπικό επειγόντων ιατρείων
- Συνήθως, κάθε μέρα εφημερεύει μια **παθολογική** και μια **χειρουργική κλινική.**
- Αν πρόκειται για περίπτωση άλλης ειδικότητας, **καλείται γιατρός της αντίστοιχης κλινικής**, εφόσον δεν υπάρχει εξωτερικό ιατρείο της συγκεκριμένης ειδικότητας. Στα μεγάλα νοσοκομεία υπάρχουν εξωτερικά ιατρεία των περισσότερων ειδικοτήτων, για την κάλυψη των αναγκών.

Οι σκοποί της ύπαρξης των εξωτερικών ιατρείων, εκτός από τη συμβολή τους στην εισαγωγή ασθενών στο νοσοκομείο, είναι:

- Παρακολούθηση ασθενών με **χρόνιες παθήσεις** και ασθενών που δε χρειάζονται νοσοκομειακή φροντίδα.
- Διενέργεια **εμβολιασμών**, προγραμμάτων **προληπτικής** ιατρικής και **αγωγής** υγείας.
- **Παροχή πρώτων βοηθειών.**
- Η εισαγωγή των ασθενών, μέσω εξωτερικών ιατρείων, γίνεται είτε με **κανονικό** εισιτήριο, είτε **ως επείγον** περιστατικό από τα τακτικά εξωτερικά ιατρεία ή το τμήμα επειγόντων περιστατικών (Τ.Ε.Π.) αντίστοιχα. Με όποιον από τους δυο τρόπους και αν έρθει ο άρρωστος, η διαδικασία εισαγωγής είναι τυπική και εξατομικευμένη για την κάθε περίπτωση.
- Ο ρόλος του νοσηλευτικού προσωπικού είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Η σειρά των εργασιών έχει ως εξής:

1. **Αξιολόγηση της κατάστασης του αρρώστου.** Είναι περιπατητικός ή όχι; Ήρθε με φορείο ή καρέκλα και γιατί; Επικοινωνεί ή όχι; Είναι ατύχημα; Είναι τραυματισμένος; Αιμορραγεί; Πονά και πού; Αν υπάρχει συνοδός και ο άρρωστος δεν επικοινωνεί, οι πληροφορίες δίνονται από αυτόν. Αν όχι, από τον τραυματιοφορέα, εφόσον γνωρίζει.
2. **Τοποθέτηση στο εξεταστικό κρεβάτι – Κλήση του γιατρού** που θα τον εξετάσει, αν δε βρίσκεται ήδη στο εξωτερικό ιατρείο.
3. **Καταγραφή των στοιχείων του αρρώστου.** (Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο, κατάσταση, ώρα προσέλευσης, ηλικία, πιθανή διάγνωση στο βιβλίο/μητρώο εισαγωγών).
4. **Λήψη ζωτικών σημείων και ηλεκτροκαρδιογραφήματος.**
5. **Βοήθεια στην κλινική ιατρική εξέταση.** Ο υπεύθυνος νοσηλευτής παραμένει δίπλα στον άρρωστο κατά την εξέταση και φροντίζει να μην εκτεθεί ή νιώσει αμήχανα. Μετά την εξέταση **γράφεται το εισιτήριο**, δίνεται στο **γραφείο κίνησης** και **εκδίδεται το δελτίο εισαγωγής**. Ανοίγεται **φάκελος ιστορικού**.
6. **Φροντίδα για την πραγματοποίηση εργαστηριακών εξετάσεων** (αιματολογικές, ούρων, α/α θώρακος).
7. **Ενημέρωση του νοσηλευτικού τμήματος για την εισαγωγή.**
8. **Ενημέρωση του ασθενούς και των οικείων του.** Αν δεν υπάρχουν συνοδοί και στο τμήμα υπάρχει χώρος, ο άρρωστος παίρνει ό,τι έχει μαζί του, αν όχι, **καταγράφονται τα αντικείμενα σε ειδικό έντυπο** και στέλνονται στην **αποθήκη ιματισμού ασθενών**, για να τα πάρει ο άρρωστος την ημέρα εξόδου του από το νοσοκομείο.
9. **Κλήση του τραυματιοφορέα για τη μεταφορά του ασθενούς** μαζί με το **φάκελό** του στο αντίστοιχο νοσηλευτικό τμήμα.

Η εισαγωγή του ασθενούς στο νοσηλευτικό τμήμα, πλέον, ολοκληρώνεται με την παρακάτω διαδικασία:

1. Ο άρρωστος φτάνει στο τμήμα, **περιπατητικός** ή με **καρέκλα** ή με **φορείο**, με τη **συνοδεία** νοσοκόμου.
2. Ο **φάκελος** και το δελτίο εισαγωγής παραδίνονται στην **προϊσταμένη** ή την/τον υπεύθυνη/νο νοσηλεύτρια/τή, που **υποδέχεται** τον άρρωστο, αποκαλώντας τον με το όνομά του στον πληθυντικό.
3. Ο άρρωστος οδηγείται στο δωμάτιό του, όπου του **παρουσιάζεται ο προσωπικός του χώρος** (κρεβάτι, κομοδίνο, καρέκλα, ντουλάπα) και η τουαλέτα, που μπορεί να χρησιμοποιεί. Η προετοιμασία του χώρου και το στρώσιμο του κρεβατιού πρέπει να έχουν γίνει ήδη, γιατί προηγείται τηλεφωνική ενημέρωση για την εισαγωγή.
4. Γίνεται **σύσταση με τους άλλους ασθενείς**, αν το δωμάτιο είναι κοινό.
5. **Ετοιμάζεται ο ατομικός φάκελος του ασθενούς**, που περιλαμβάνει: **δελτίο νοσηλείας, δελτίο ιατρικών οδηγιών, δελτίο φαρμάκων, θερμομετρικό διάγραμμα** και συμπληρώνονται τα απαραίτητα στοιχεία. Εδώ τοποθετούνται και οι εξετάσεις που έχει κάνει κατά την εισαγωγή του, ενώ φυλάσσεται σε θυρίδα ο φάκελος εισαγωγής.
6. **Παρατηρείται η γενική κατάσταση του ασθενούς**, μετράται το σωματικό βάρος, ακολουθεί η λήψη ζωτικών σημείων και νοσηλευτικού ιστορικού.
7. Εξηγείται στον άρρωστο η **διαδικασία επικοινωνίας με το προσωπικό**, αν υπάρχει ανάγκη και ότι, σύμφωνα με το πρόγραμμα νοσηλείας, το προσωπικό είναι υπεύθυνο για την κάλυψη όλων των αναγκών του κατά τη διάρκεια παραμονής του στο τμήμα.
8. Είναι χρήσιμο να εξηγείται στον άρρωστο και στους συνοδούς του ο **τρόπος λειτουργίας του τμήματος** και του **νοσοκομείου**, γενικότερα, **μέσω έτοιμων εντύπων ή προφορικής παρουσίασης**.
9. Τέλος, **ειδοποιείται ο γιατρός** να εξετάσει εκ νέου τον άρρωστο, εκτός και αν πρόκειται για κάτι πολύ επείγον, οπότε όλες οι παραπάνω ενέργειες επιταχύνονται και δίνεται προτεραιότητα στην αντιμετώπιση άμεσων προβλημάτων.

Έξοδος του ασθενούς από το νοσοκομείο

Όσο και αν θεωρηθεί ότι οι άριστες συνθήκες νοσηλείας, το φιλικό περιβάλλον, η ικανοποιητική ιατρική παρακολούθηση, η επιτυχημένη διεξαγωγή εξετάσεων ή χειρουργικών επεμβάσεων είναι στοιχεία που διαμορφώνουν ευχάριστο κλίμα διαμονής στο νοσοκομείο, κάποια στιγμή όλοι οι ασθενείς επιθυμούν να επιστρέψουν στο σπίτι τους.

- Απαιτείται **έγκαιρη ενημέρωση** και **κατάλληλη προετοιμασία** για την αποχώρηση.
- Διαδικαστικά, εκδίδεται το **εξιτήριο** από το γιατρό και, εφόσον ο άρρωστος με τη βοήθεια του προσωπικού ετοιμάσει τα πράγματά του, έχει λάβει τις **κατάλληλες οδηγίες**, περιπατητικός, με καρέκλα ή φορείο και τη συνοδεία νοσοκόμου, εξέρχεται από το νοσοκομείο, έχοντας στη μνήμη του ευχάριστες και δυσάρεστες στιγμές.
- Στην περίπτωση που απαιτείται φορείο, προηγουμένως καλείται **ασθενοφόρο**.
- Αν ο άρρωστος αποφασίσει να φύγει από το νοσοκομείο **χωρίς τη συγκατάθεση του γιατρού, υπογράφει δήλωση** ότι έφυγε με τη θέλησή του και χωρίς την έγκριση του γιατρού, για να απαλλαγούν των ευθυνών ο γιατρός και το νοσοκομείο.
- Υπάρχουν περιπτώσεις, όπου ο άρρωστος δεν επιστρέφει σπίτι του, αλλά **διακομίζεται είτε σε άλλο νοσοκομείο, είτε σε ίδρυμα ανιάτων ή κέντρο αποκατάστασης**. Εξιτήριο εκδίδεται και στις περιπτώσεις αυτές.
- Μερικοί ασθενείς δεν εξέρχονται ζώντες από το νοσοκομείο. Εδώ απαιτείται **ειδική φροντίδα νεκρού**. Εκδίδεται **εξιτήριο και πιστοποιητικό θανάτου**.